Problémy spojené s agresivitou na silnicích

Publikováno: 7. 3. 2007

Snad každý účastník silničního provozu může dosvědčit, že agresivní řidiči, kteří jsou nápadní svým stylem jízdy a chováním (gestikulace, nadávky), jsou ohrožením pro jiné účastníky silničního provozu.

Agresivita není jen pouhé momentální, racionálně zdůvodnitelné zlobení se na někoho nebo na něco, ale déletrvalejší psychický stav, kdy je člověk ovládán svým trvalejším„naladěním“ a negativními afekty, které odreagovává navenek, v útočném chování vůči svému okolí. Agresivní chování často omezuje vnímání a zpracování momentálních podnětů a situací a odvrací zaměření pozornosti na jiné obsahy než ty, které jsou pro řidiče důležité (řešení dopravní situace za jízdy) a tak může tento stav být příčinou dopravní nehody.

Je obtížné vyšetřit, kolik nehod byl způsobeno agresivním způsobem řízení, protože lidé obvykle nejsou schopni si připustit, že nehoda byla způsobena jejich agresí, afekty, nepřiměřeným vnímáním, zpracováním a reagováním.

Existuje však hranice mezi tím být znechucen, unaven, frustrován a být opravdu agresivní.

Někdy může být agresivní chování, vyvoláno objektivní situací nebo podmínkami. Například řízení automobilu bez klimatizace ve velkých letních vedrech vede k teplotnímu diskomfortu, a v jeho následku ke zvýšené únavě, stresu a frustraci. Řidič, který je takto „zpracován“ pak může reagovat agresivně. Typicky agresivní řidič však reaguje agresivně i na běžné události silničního provozu.

Zejména po požití alkoholu může být jeho chování na silnici opravdu nebezpečné. Možnost postihu (odebrání řidičského oprávnění) jej - při současné právní úpravě a v jejím důsledku špatné vymahatelnosti zákona - od alkoholu stejně jako od jiných excesů za volantem příliš neodrazuje a proto se, jak má ve zvyku, napije. Podle latinského „in vino veritas“ – ve víně je pravda – se po požití alkoholu odbourávají zábrany, sociální omezení a ohledy na druhé a tak například skutečně agresivní člověk se prezentuje a jedná takovým způsobem jaký skutečně je.

Lidé, kteří jsou momentálně rozčileni, by do odeznění svých zvýrazněných emocí neměli dělat žádná závažnější rozhodnutí a také by neměli řídit. Problém je v jejich úrovni vnímání sebe a myšlení. Mnozí si totiž myslí, že mají situaci plně pod kontrolou, ale ve skutečnosti tomu tak není.

Lidé by neměli při řízení podléhat svým emocím, měla by u nich převážit racionální stránka. Každý řidič, zejména ten, který má sklon k agresivnímu počínání, by se měl zeptat sám sebe: „Jsem připraven se vyrovnat s následky svého jednání?“ Raději si tedy udělat pauzu a „vychladnout“ než dál s „horkou hlavou“ pokračovat v řízení. A pokud už dojde k nějakému nepřiměřenému jednání je na místě, a není na tom nic špatného, omluvit se.

CDV CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU © *Observatoř bezpečnosti silničního provozu, www.czrso.cz*